

1 Yleistä

Turun lintutieteellisen yhdistyksen (TLY) päätehtäviä vuonna 2004 olivat havaintojen keruu sekä lintuasematoiminnan ylläpitäminen.

Yhdistystoiminnan oleellisena osana olivat myös kokousten järjestäminen, jäsenlehden julkaiseminen ja suojelutoiminta. Lisäksi yhdistys järjesti useita suurelle yleisölle tarkoitettuja lintukävelyjä, jäseniltoja sekä kaksi retkeä saaristoon. Yhdistyksellä on omat kotisivut osoitteessa www.tly.info sekä sähköpostiverkko Ukuliverkko. Alkuvuodesta käyttöön otettiin internet-pohjainen havaintotietokanta (Webkanta), joten arkiston laajuus ja käytettävyys nousivat vuoden aikana huomasti.

2 Hallinto

Alta käyvät ilmi hallituksen kokoonpano ja jäsenten tehtävät vuonna 2004. Hallituksella oli kertomusvuoden aikana kaikkiaan kaksitoista kokousta, joista yksi ei ollut päätösvaltainen. Kokouksista yksi oli hallitusverkossa käyty sähköpostikokous. Käsiteltyjä asiakohtia merkittiin pöytäkirjoihin yhteensä 175.

nimi	toimenkuva	läsnä kokouksessa
Rauno Varjonen	puheenjohtaja, suojeleasiat	10/12
Timo Heiskari	sihteeri, lintulautakisa	10/12
Hannu Allonen	rahastonhoitaja, lintukävelyt	9/12
Esko Gustafsson	tutkimusvastaava	7/12
Emma Kosonen	varapuheenjohtaja, myynti- ja kokousasiat	9/12
Jari Kårlund	tiedotusvastaava	11/12
Pekka Lehti	Jurmon asemanhoitaja	4/12
Mikko Oivukka	rallit ja retket	7/12
Totti Toiskallio	Ukulin päätoimittaja, retket	7/12

Taulukko 1: Hallituksen kokoonpano vuonna 2004

Seuraavilla toimikunnilla oli toimintaa vuonna 2004:

- Aluerariteettikomitea (ARK). Kokoonpano: Pekka Alho (puheenjohtaja), Jukka J. Nurmi (sihteeri) sekä jäsenet: Kalle Rainio, Rami Lindroos ja Janne Riihimäki. Komitealla oli kolme kokousta (12.2., 16.8. ja 7.12.). Kokouksissa käsiteltyjä havaintoja oli 110, joista RK:lle annettiin lausunto 22 havainnosta ja varsinaisia ARK:n

käsittelyssä olleita alueharvinaisuushavaintoja oli 88. Näistä varsinaisesti ARK:n käsittelemistä 88 havainnosta hylättiin 12 ja hyväksyttiin 76.

- Petolintutoimikunta. Puheenjohtajana toimi Seppo Pekkala. Petotoimikunta kokoontui kerran keväällä ja kerran syksyllä. Keväällä pääaiheina olivat kokemukset tuulihaukan pöntötyksestä, petolintujen pesintöjen käynnistyminen keväällä 2004 ja mahdolliset yhteiset seurantakohteet. Syksyllä käsiteltiin petotilannetta maakunnassa ja tuulihaukan pöntötystä. Pääaiheena oli petolintujen, erityisesti tuulihaukan pesintä.
- Jurmon asematoimikunta. Puheenjohtajana Pekka Lehti. Asematoimikunta kokoontui 3.3. etsimään ratkaisua aseman tuulisähköongelmiin.
- Havaintotoimikunta. Kokoonpano: Esko Gustafsson, Sampo Kunttu (puheenjohtaja), Esa Lehikoinen ja Kalle Rainio. Havaintotoimikunta kokoontui kerran (15.11.). Kokouksessa laadittiin uudet havaintojen keräysohjeet.
- Nuorisajaosto: Puheenjohtaja Samuel Piha ja sihteeri Markus Lampinen. Nuorisajaosto herätettiin uudelleen henkiin kuluneen vuoden aikana ja kokouksia järjestettiin useita.

Lisäksi yhdistyksessä toimivat:

- Sampo Kunttu (aluevastaava, havaintoarkiston hoitaja)
- Arto Kalliola (jäsenasiat, jäsenrekisteri)
- Lauri Nikkinen (lehtiarkistonhoitaja)
- Asko Suoranta (järvilintuarkisto)

TLY:n BirdLife-edustajina toimivat vuonna 2004 Arto Kalliola, Timo Heiskari, Rauno Varjonen, Sampo Kunttu ja Totti Toiskallio. Vuoden aikana BirdLife Suomen edustajisto kokoontui kaksi kertaa, joissa molemmissa oli edustus TLY:ltä. 28.3. Seinäjoella pidetyssä kokouksessa olivat läsnä Timo Heiskari ja Arto Kalliola. 24.10. Kiljavalla olivat läsnä Timo Heiskari ja Arto Kalliola. Kiljavan kokouksen yhteydessä järjestettiin puheenjohtajaseminaari 23.10., jossa TLY:tä edusti Arto Kalliola.

3 Jäsenistö

TLY:n jäsenmäärä muodostui seuraavasti: Koko jäsenmäärä oli 533 henkilöä, joista nuoria oli 41 Nuoreksi on laskettu henkilö, joka on ilmoittanut syntymävuodekseen vuoden 1979 tai myöhemmän. Varsinaisia vuosimaksun maksaneita jäseniä oli 489 henkilöä, joista nuoria oli 36. Kunniajäseniä oli kuusi henkilöä. Ainaisjäseniä oli 11 henkilöä, joista yksi oli nuori. Perhejäseniä oli 27 henkilöä, joista neljä oli nuorta. BirdLife:n jäsenmaksun perusteena oleva jäsenmäärä oli siis 506 (489 + 6 + 11). Yllä olevat luvut perustuvat 31.12.2004 tilanteeseen.

4 Julkaisutoiminta ja tiedottaminen

Jäsenlehti Ukulia toimitti Totti Toiskallio. Vuoden aikana julkaistiin vuoden 2003 kaksoisnumero, jonka sivumäärä oli 48. Jäsentiedotteita lähetettiin vuoden aikana kaksi. Yhdistyksen toiminnasta tiedotettiin lisäksi Tiira-lehden yhdistyspalstalla, yhdistyksen kotisivuilla ja Turun Sanomien Treffi-liitteessä. Ukuliverkkoa käytettiin ahkerasti tiedotuskanavana. Ukuliverkolla oli vuoden aikana 405 tilaajaa. Verkkoon lähetettyjen viestien määrä vaihteli kuukausittain 87 viestistä (heinäkuu) 279 viestiin (huhtikuu). Kotisivujen ajankohtaista-sivulla tiedotettiin luontoon ja lintuihin liittyvistä tapahtumista TLY:n alueella. Lisäksi yhdistyksen toimihenkilöt esiintyivät vähintään seitsemän kertaa radiossa ja kerran televisiossa kertomassa linnuista. Talvilintulaskennoista annettiin tammikuussa lehdistötiedote, joka noteerattiin useissa sanomalehdissä.

5 Yhdistyksen kokoukset

Vuoden aikana järjestettiin kolme sääntömääräistä yleiskokousta; yksi keväällä ja kaksi syksyllä.

1. kevätkokous 1.4. 28 osallistujaa
1. syyskokous 7.10. 15 osallistujaa
2. syyskokous 2.12. 24 osallistujaa

Kokousten yhteydessä pidetyt esitelmät on lueteltu kappaleessa 6. Syksyn yleiskokouksissa vahvistettiin yhdistykselle uudet säännöt.

6 Jäsenillat

Ohjelmallisia jäseniltoja järjestettiin kymmenen, joihin osallistui yhteensä 206 henkilöä. Alla on lueteltu jäseniltojen esiintyjät ja aiheet.

pvm	esiintyjä	esitelmän aihe
8.1.	Ville Vasko	Rauman seudun lintuatlashanke
5.2.	Pekka Alho	Lintuvideoita
4.3.	Esko Gustafsson	Lintulaskennat, laskentamenetelmät ja niiden tulokset
1.4.	Jyrki Normaja	Kirjosiepon, sepelsiepon ja niiden risteymien määrittäminen
6.5.	Panu Kunttu	Turun pesimälinnuston kehitys ja nykytila
5.8.	Erkki Kallio	Kashmirin linnut
2.9.	Tapani Numminen	Gambian lintumatkat
7.10	Erkki Kallio	Kashmirin linnut (toiveuusinta)
4.11.	Juha Kylänpää	Retkeilyä Laitilassa
2.12.	Jorma Tenovuo	Lintukuvausta digijärjestelmäkameralla - mitä hyvää ja mitä huonoa

7 Jurmo

Miehitysvuorokausia oli kertomusvuonna 235 (ks. taulukko 2).

Tammi-maaliskuussa miehitystä oli noin puolet ajasta. Miehitysaktiivisuus oli perinteisesti korkeimmillaan huhti-toukokuussa, tähän jaksoon osui vain yksi välipäivä. Kesäkuukausina asema oli miehittettynä yli 20 päivänä kuukaudessa. Syyskauden miehitys oli hieman katkonaisempaa ja syyskuussa jäätin 16 miehityspäivään. Myös marras-joulukuussa miehityspäiviä oli edellisvuotta vähemmän. Vuoden aikana asemalla kävi 137 henkilöä.

	tam	hel	maa	huh	tou	kes	hei	elo	syy	lok	mar	jou	yht
Miehitystä	14	15	19	29	31	21	21	26	16	22	10	11	235
Rengastusta	-	-	-	10	19	4	-	4	9	11	-	-	57

Taulukko 2: Miehitys- ja rengastusaktiivisuus Jurmon lintuasemalla vuonna 2004.

Rengastus toteutettiin suon 15 verkkopaikalla sekä männikön vanhoilla verkkopaikoilla. Männikköön tehtiin myös uusia verkkopaikkoja taimikon puolelle. Vuoden rengastussummaksi tuli 4229 joka on noin puolet vuoden

2003 summasta. Syksyllä rengastusta haittasi kettupoikue, mutta myös kevään rengastusaktiivisuus oli edellisvuotta alhaisempi. Yhteensä rengastuspäiviä olikin vain 57, vuonna 2003 niitä oli 105. Rengastamassa kävi vuoden aikana 13 rengastajaa.

Toukokuussa Helsingin yliopiston virusopin laitos tutki ihmiselle tauteja aiheuttavien virusten (mm. West Nile, Sindbis) esiintymistä Afrikassa talvehtivissa varpuslinnuissa ottamalla verinäytteitä rengastuksen yhteydessä. Yhteensä 78 linnusta saatiin näyte.

Joulukuun 2003 myrskyssä rikkoutuneen tuuligeneraattorin säätimen takia omavaraisen sähköjärjestelmän ylle lankesi luotettavuusepäily, ja kiinteään sähköverkkoon liittyminen otettiin esille. Energiaratkaisua puntaroitiin uudelleen 3.3. Turun yliopistolla pidetyssä Jurmon lintuasematoimikunnan kokouksessa, jossa oli läsnä 12 henkilöä. Kokous päätti, että selvitetään millä aikataululla ja kustannuksilla tuulivoimakin saataisiin jälleen tuottamaan sähköä ja miten varmistetaan että järjestelmä on jatkossakin käyttövarma. Todettiin, että kiinteään liittymään voidaan siirtyä myöhemminkin, jos omavarainen järjestelmä osoittautuu epävarmaksi. Matti Päiviö korjasi alkuvuodesta tuuligeneraattorin säätimen tilapäisesti ja se toimikin vuoden loppuun asti.

Vanhan lintuaseman rippeet purettiin ja siivottiin pois huhtikuun 1. viikonloppuna. Osmo Kivivuoren laatimien piirustusten pohjalta saatiin rakennuslupa puuvajalle, jossa tullaan säilyttämään myös kompostihuussin vaihtosäiliöitä. Uuden aseman viimeistelytöitä jatkettiin mutta kaikkea ei saatu valmiiksi. Suurimmat keskeneräiset työt olivat pihatyöt, huonekalujen hankinta, ikkunanpuitteiden käsittely, sekä vesikourujen ja syöksytorvien asentaminen.

Lintuasemarakennuksesta toimitettiin lopputarkastuspyyntö Korppoon kunnan rakennusvirastoon loppukevällä. Koska kunnalta ei ole tullut vastinetta, rakennuksen lopputarkastus on hyväksytty.

8 Yleisöretket

Vuoden aikana järjestettiin kaksi retkeä, 24.4. Vänöseen ja 9.10. Isokariin. Vänön retkellä oli 32 ja Isokarin retkellä 48 osallistujaa.

9 Linturallit ja kisat

Vuoden 2004 aikana järjestettiin kaksi virallista rallia. Kesäralli pidettiin 2.-3.7. Rallikunniksi arvottiin Mietoinen, Mynämäki ja Nousiainen. Joukkueita oli yhteensä 18. Talviralli järjestettiin 4.12. ja joukkueita oli 19. Syysrallin sijaan järjestettiin stajjikisa 25.9., johon osallistui 9 joukkuetta.

Lisäksi ensimmäistä kertaa järjestettiin PLY:n ja Pyhäjärven suojeluyhdistyksen kanssa Pyhäjärviralli 30.10, jossa TLY:llä oli kaksi joukkuetta. Rallin järjestelyistä vastasi Erkki Kallio. Lintulautakisa järjestettiin toisen kerran vuodenvaihteen molemmin puolin ja se päättyi 29.2.2004. Kisassa on tarkoitus havaita mahdollisimman monta ruokinnalla tai sen vaikutuspiirissä käyvää lintulajia. Kisan voitti Kari Lahtela Piikkiöstä 34 lajilla ja yhteensä tuloksia ilmoitettiin 63 ruokinnalta. Rudin Nordling Korppoosta sai saman lajimäärän, mutta Lahtelalla oli suurempi kuukausittainen kokonaislajimäärä. Uusi lintulautakisa alkoi 15.11.2004.

Yhdistyksen nimikkojoukkue osallistui 8.5. BirdLifen valtakunnalliseen Tornien Taisto kilpailuun Ruissalon Rantapromenadin lavalla. Lisäksi seuraavissa TLY:n alueen torneissa oli joukkueet: Paimionlahti (Paimio), Paimion luontopolku (Paimio), Otajärvi (Kodisjoki), Mynälahti (Mietoinen) 2 joukkuetta, Halikonlahti (Salo) 2 joukkuetta, Galtarbyviken (Västanfjärd), Mattholmsfladan (Parainen), Kuusistonlahti (Kaarina), Raisionlahti (Raisio), Rihtniemi (Pyhäranta), Rumarin säätutkatorni (Korppoo), Friskalanlahti (Turku), Omenajärvi (Suomusjärvi), Oukkulanlahti (Lemu). Parhaiten sijoittui Mynälahden Vasikkahaan ison tornin joukkue jaetulle neljännelle sijalle lajimäärällä 105.

10 Suojelu

Suojeluasioiden hoitoon osallistuivat vuoden aikana suojeluvastaava Rauno Varjosen lisäksi Jouko Lehtonen, Päivi Sirkiä, Ville Vasko ja Mia Rönkä.

Yhdistyksen edustaja oli paikalla Länsi-Suomen luonnonvarasuunnitelman valmisteleavassa tilaisuudessa 11.2. Turun kristillisellä opistolla. Tilaisuudessa muodostettiin sidosryhmät hankkeen jatkoa varten; TLY on mukana lintuharrastajien sidosryhmässä.

Yhdistys antoi lausunnot Mietoistenlahden hoito- ja käyttösuunnitelmasta keväällä ja Ruissalon vastaavasta syksyllä. Kustavin ja Uudenkaupungin merialueilla järjestetyn Suuri seikkailu 2004 kilpailun linnustovaikutuksista

tiedusteltiin kisan järjestäjiltä. Lisäksi vuoden aikana vastattiin yksittäisen jäsenen peltopyynn suojelua koskeneisiin kirjeisiin.

Korkein hallinto-oikeus (KHO) antoi 13.8. päätöksensä Topinojan lokkien ja varislintujen pesimäaikaista ampumislupaa koskeneeseen TLY:n valitukseen. KHO:n päätös oli yhdistyksen kannalta myönteinen ja jatkossa yhdistyksellä on valitusoikeus, jos Varsinais-Suomen riistanhoitopiiri vastaavanlaisia ampumislupia myöntää.

TLY:n neljän maailmanlaajuisesti tärkeän lintualueen (IBA, Important Bird Areas) vastaavina olivat vuonna 2004 seuraavat henkilöt: Jouko Lehtonen Ruissalon, Mikael Nordström Saaristomeren alueen ja Jukka Sillanpää Mietoistenlahden-Louhisaarenlahden vastaavana. Paimionlahden IBA-alueella ei ollut vastaavaa.

Mynälahden hoitoa jatkettiin aiempien vuosien tapaan. Silakkarin niittyä ja edustan vesialuetta niitettiin ja vesirajaa äestettiin. Erityisesti äestys on lisännyt syksyn lintumääriä. Hoidosta vastasi Jukka Sillanpää.

11 Tutkimustoiminta

Jäsenistö osallistui Helsingin eläinmuseon valtakunnallisiin talvilintulaskentoihin ja muihin linnustonseurantoihin. Talvilaskentojen tuloksia koottiin kotisivuille ja joululaskennan tuloksista tehtiin lehdistötiedote. Talvilaskentojen määrä on kasvanut yhdistyksen toimialueella toisin kuin muualla Suomessa.

TLY toteutti laulujoutsenkartoituksen (laulujoutsen oli BirdLifen vuoden projektilaji). Yhdistyksen omina projektilajeina olivat törmäpääsky ja pikkutylli, joiden pesimäkantaa selvitettiin.

Talvella 2003 aloitetun taajamalintulaskennan jatkoksi kartoitettiin tammi-helmikuun vaihteessa maakunnan viiden suuren kaupungin, Naantalin, Raision, Salon, Turun ja Uudenkaupungin talvinen taajamalinnusto. Laskentaan osallistui kymmeniä jäseniä.

Pohjanlahden keväinen iltamuuton seuranta toteutettiin yhdessä Rauman seudun lintuharrastajien kanssa toukokuussa Rihtniemessä. Lintutorni oli miehitettyinä lähes kaikkina iltoina. Muuttoennätyksiä rikottiin mm. härkälinnun ja mustakurkku-uikun osalta.

12 Havaintoarkisto

Merkittävin saavutus havaintojenkeruutoiminnassa oli 15.3. julkistettu internet-pohjainen havaintoarkisto, Webkanta. Webkannan keskeisimmät toiminnot ovat havaintojen ilmoittaminen ja selaus. Kuka tahansa harrastaja pystyy ilmoittamaan havaintonsa suoraan tietokantaan ja samalla selaamaan muiden tekemiä havaintoja kahden kuukauden ajalta. Uusi tietokanta otettiin hyvin vastaan ja vuoden aikana sinne ilmoitettiin 48 762 havaintoa. Tämän lisäksi arkistoon ilmoitettiin tuhansia havaintoja, joita ei oltu vuoden loppuun mennessä ehditty siirtämään Webkantaan.

Järjestelmällä oli rekisteröityneitä käyttäjiä vuoden lopussa 172, jonka lisäksi rekisteröitymättömiä käyttäjiä oli runsaasti. Loka-joulukuussa Webkannassa oli keskimäärin 3231 vierailijaa kuukaudessa.

Marraskuussa saatiin yhdistyksen vanha Dbase-pohjainen havaintoarkistokin siirrettyä Webkantaan ja 31.12.2004 kannassa oli yhteensä 359 029 havaintoa. Tämän lisäksi yli 500 000 Jurmon havaintoa on Turun yliopistolla tallennettuna Excel-taulukoihin. Myös vanhoja tallentamattomia havaintoja on paperiarkistossa edelleen runsaasti.

Vuoden aikana ei tehty yhtään vuodenaikaiskatsausta Ukuliin, sillä arkistonhoitajan resurssit menivät Webkannan kehittelyyn. Arkistonhoitajan toimenkuva muuttuikin Webkannan käyttöönoton seurauksena suuresti, sillä itse järjestelmän ylläpito ja kehitys veivät huomattavan paljon aikaa. Webkannan tärkeimmäksi tavoitteeksi tulevaisuudessa linjattiin paikkatiedon tarkentaminen. Muutenkin järjestelmä vaatii tulevaisuudessa jatkuvaa kehitystä.

Havaintoja myytiin vuoden aikana kolmelle taholle ja lisäksi havaintoja luovutettiin usealle taholle.

13 Talous

Yhdistyksen talous oli toimintavuonna hyvä. Tärkein tulonlähde oli edelleen jäsenmaksutulot. Jäsenmaksut vuonna 2004 olivat seuraavat:

varsinainen jäsen	€24
nuorisojäsen	€18
perhejäsen	€8
ainaisjäsen	€300

Varsinais-Suomen Linnut -kirjan myynnistä saatiin €2487 nettotulot. Jonkin verran tuloja saatiin Ukulin mainoksista, arkiston havaintojen myynnistä ja yhdistyksen myyntiartikkeleista. Suurin osa yhdistyksen menoista aiheutui Jurmon lintuaseman ylläpidosta ja jäsenlehti Ukulin painatus ja postitus kuluista. Tilikausi oli €3465,17 ylijäämäinen.

Jurmon lintuaseman toiminta rahoitettiin lintuasemamaksuilla, joita kertyi yhteensä 2129. Jurmon lintuasemamaksut olivat vuodessa seuraavat:

yhdistyksen jäseniltä	€17
ei-jäseniltä	€25
jäsenen mukana majoittuva >10-vuotias perheenjäsen	€17

Asemarengastajat olivat vapautettuja asemamaksusta.

14 Muuta

TLY järjesti vuoden aikana seitsemän lintukävelyä Ruissalossa:

- 17.1. 22 vierasta+3 opasta
- 14.2. 30+3
- 3.4. n. 60+4, Turun ympäristönsuojelutoimiston kanssa
- 18.9. 9+2
- 23.10. 6+3
- 13.11. 8+2
- 11.12. 12+2

TLY osallistui luontokuvailtaan 10.3. Sigyn-salissa yhdessä Turun kaupungin sekä useiden yhdistysten ja yritysten kanssa.

Pöllöilta järjestettiin 22.3. Ruissalon Tammenterhossa yhdessä Turun luonnonsuojeluyhdistyksen kanssa. Tilaisuus oli erittäin suosittu ja kuulijoita oli lähes sata, joista osa joutui jäämään ulkopuolelle.

TLY oli mukana yhdessä Salon Seudun luonnonsuojeluyhdistyksen kanssa Salossa 29.8. järjestetyillä lasten Vesipäivä-tapahtumassa.

TLY:n kotisivuja (www.tly.info) päivitettiin ahkerasti ja sivuille koottiin aktiivisesti uutisia, kuvia ja muuta materiaalia. Kotisivuilla oli noin 6000 kävijää kuukaudessa.

Varsinais-Suomen linnut -kirja valittiin BirdLife Suomen vuoden lintujulkaisuksi. Turkulainen Niklas Haxberg valittiin BirdLife Suomen vuoden nuoreksi lintuharrastajaksi.

Kaarinan Rauvolan lintuasemalla jatkettiin lintuasematoimintaa edellisvuosien tapaan yhdessä Turun yliopiston Biologian laitoksen Ekologian osaston kanssa.

Turun Sanomissa julkaistiin säännöllisesti lintupalstaa, jossa kerrottiin ajankohtaisista lintumaailman tapahtumista.